

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van GO! Centrum voor volwassenenonderwijs Ivoran
Kapellen te KAPELLEN**

Hoofdstructuur volwassenenonderwijs

Instellingsnummer 46482
Instelling GO! Centrum voor volwassenenonderwijs Ivoran Kapellen
Directeur E. PEETEN
Adres Pastoor Vandenhoudtstraat 8 - 2950 KAPELLEN
Telefoon 03-605.40.78
Fax 03-605.40.78
E-mail info@ivoran.be
Website www.ivoran.be

Bestuur van de instelling GO! scholengroep FORUM
Adres Sint Catharinastraat 10 - 2940 STABROEK

Scholengemeenschap Consortium vol-ant vzw
Adres Brederodestraat 90 - 2018 ANTWERPEN 1

Dagen van het doorlichtingsbezoek 03-11-2014, 04-11-2014, 05-11-2014, 06-11-2014, 07-11-2014

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 07-11-2014

Datum bespreking verslag met de instelling 26-11-2014

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Carine STEVERLYNCK
Teamleden Dirk FIERS, Dirk LAMBRECHTS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	6
2.1 Opleidingen in de doorlichtingsfocus	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	6
3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	7
3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?.....	7
3.1.1.1 Informatica: toepassingssoftware, Multimedia operator	7
3.1.1.2 Nederlands tweede taal richtgraad 1, Nederlands tweede taal richtgraad 2, Nederlands tweede taal richtgraad 3, Nederlands tweede taal richtgraad 4	9
3.1.1.3 Engels richtgraad 1, Engels richtgraad 2, Engels richtgraad 3, Engels richtgraad 4	13
3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'?	15
3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?	15
3.2 Respecteert het centrum de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Evaluatiepraktijk	17
4.2 Afstemming met partners	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM	23
6.1 Wat doet het centrum goed?	23
6.2 Wat kan het centrum verbeteren?	23
6.3 Wat moet het centrum verbeteren?	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of het centrum

1. de onderwijsreglementering respecteert,
2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken

(zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door het centrum,
3. het algemeen beleid van het centrum.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam het gehele centrum aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in het centrum een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal opleidingen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door het centrum na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of het centrum voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt het centrum voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt het centrum om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt het centrum de doelen en gaat het centrum dit na?
 - ontwikkeling: heeft het centrum aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van het centrum aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen als het centrum binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van het centrum de cursisten over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het centrum voor volwassenenonderwijs IVORAN is een middelgroot centrum met een opleidingsaanbod Nederlands voor anderstaligen (NT2), Talen, ICT, Grafische technieken, Auto, Mechanica-elektriciteit en Huishoudelijk onderwijs. De NT2-opleidingen maken de helft van het aanbod uit, de taalopleidingen een kwart. De andere vijf studiegebieden herbergen het overige kwart van de cursisten. Het centrum spreidt het aanbod over een tiental lesplaatsen in vier gemeenten in de Antwerpse noordrand. Het trekt in hoge mate een hooggeschoold publiek aan. Buiten de opleidingen in de harde sector en NT2 bereikt het centrum vooral een publiek dat op zoek is naar persoonlijke ontplooiingskansen.

Tijdens de doorlichting werd de kwaliteit van de opleidingen NT2, Engels, Grafische technieken en ICT of 64 % van het aanbod onderzocht. Het centrum realiseert voor NT2 en Engels een voldoende kwaliteit. Voor de opleidingen NT2 is er zelfs sprake van een hoogstaande kwaliteit. In de NT2-opleidingen worden de vooropgestelde doelstellingen bereikt, behalen de cursisten een hoog taalbeheersingsniveau, zijn professionele leraren aan het werk en worden de cursisten met zorg en ondersteuning omringd zodat hun kansen om de opleiding succesvol af te ronden, groot is. Ook in de opleidingen Engels is het aanbod gevarieerd en activerend voor de cursisten maar kan er nog meer worden ingezet op leerbegeleiding en differentiatie. In de opleidingen ICT en Grafische technieken wordt het onderwijsaanbod wel doelgericht georganiseerd maar is de kwaliteit van de evaluatiepraktijk en het toelatingsbeleid onvoldoende.

Het centrum kende op een paar jaar tijd twee directiewissels. Het nieuwe directieteam dat op 1 september 2014 van start ging, verzette op korte tijd heel wat werk. Het nieuwe directieteam wil in de nabije toekomst meer kwetsbare doelgroepen aantrekken die op zoek zijn naar een diplomagericht aanbod. Het nieuwe directieteam tekende ook een nieuwe organisatiestructuur uit met een gedeeld leiderschap, diverse coördinatiefuncties met transparante bevoegdheden en een duidelijk mandaat voor de vakgroepen. Participatie, betrokkenheid op de werkvloer en onderlinge expertise-uitwisseling zijn voor het nieuwe directieteam sleutelbegrippen. Ook voor de uitbouw van een intern kwaliteitszorgsysteem is een basis gelegd net als voor het personeelsbeleid. Vanzelfsprekend zijn voor al deze nieuwe elementen nog maar algemene doelen vooropgesteld. Ze zijn op deze korte tijd nog niet vertaald in concrete actiepunten.

Het nieuwe directieteam kan voortbouwen op een ontwikkelingsdynamiek die aanwezig is in de meeste vakgroepen en waar projecten planmatig en kwaliteitsvol worden aangepakt. Zo'n sterk project dat twee jaar geleden opstartte, is 'leren en evalueren'. Via dit project werd vaardigheidsgericht onderwijs gekoppeld aan een gerichte opvolging van de leervorderingen en een accurate ondersteuning van de cursisten zowel tijdens als buiten de lessen. Maar de doelstellingen van het project worden in de verschillende vakgroepen met verschillende snelheden waargemaakt. Terwijl sommige vakgroepen reeds mooie resultaten boekten, blijven andere voorlopig achter. Het ontbreken van een centrumbreed beleidsplan ligt aan de basis hiervan.

Dat laatste geldt ook voor het samenwerkingsbeleid dat het centrum tot nog toe ontwikkelde. Hoewel het centrum zich samenwerkingsgericht opstelt en voor NT2 reeds vruchtbare samenwerkingsverbanden zijn gelegd, ontbreekt op centrumniveau een doelgericht beleid en blijven kansen nog onbenut. Maar ook voor NT2 stellen zich nog uitdagingen.

Het centrum zorgt nog niet op een dynamische wijze voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op de diverse locaties buiten de hoofdzetel.

Omwille van de tekorten in de ICT-opleidingen en Grafische technieken en de tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne krijgt het centrum een advies gunstig beperkt in de tijd en wordt er over drie jaar een nieuwe controle uitgevoerd.

Het nieuwe directieteam beschikt over voldoende draagkracht om de tekorten en de uitdagingen waarvoor het centrum nog staat op een kwaliteitsvolle manier weg te werken en aan te pakken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande opleidingen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Opleidingen in de doorlichtingsfocus

Grafische technieken

Multimedia operator

Nederlands tweede taal

Nederlands tweede taal richtgraad 1

Nederlands tweede taal richtgraad 2

Nederlands tweede taal richtgraad 3

Nederlands tweede taal richtgraad 4

Informatie- en communicatietechnologie

Informatica: toepassingssoftware

Talen richtgraad 1 en 2

Engels richtgraad 1

Engels richtgraad 2

Talen richtgraad 3 en 4

Engels richtgraad 3

Engels richtgraad 4

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Afstemming met partners

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde opleidingen het volgende op.

3.1.1.1 Informatica: toepassingssoftware, Multimedia operator

Voldoet niet

Het centrum bereikt de leerplandoelstellingen onvoldoende. Het gebrek aan een gelijkgerichte aanpak van de evaluatiepraktijk en de dikwijls ondermaatse kwaliteit van de cursistevaluaties laten niet toe om te beoordelen of alle leerplandoelstellingen in voldoende mate geëvalueerd worden. Ook het toelatingsbeleid is voor verbetering vatbaar.

Outputgegevens

Leerprestaties

Leerloopbaan

Outcomes

Tevredenheid

Het centrum kan onvoldoende aantonen dat de doelstellingen van de opleidingen bereikt worden.

Het centrum hanteert enkel tijdens de deliberatiemomenten de outputgegevens als indicator voor de kwaliteit van zijn onderwijs. Noch de coördinator, noch de lesgevers hebben een globaal zicht op de gegevens met betrekking tot deelname, slaagpercentage, uitval, doorstroming, enz. Momenteel bereikt het centrum quasi louter een ouder publiek zonder professionele motieven. Uit de cijfers van de overheid blijkt dat cursisten die deelnemen aan de evaluatie ook steeds slagen.

Het centrum bevraagt zijn cursisten regelmatig over hun tevredenheid. De bevraging gebeurt steekproefsgewijs. De resultaten worden gecommuniceerd aan de betrokken leerkrachten. De conclusies uit die tevredenheidsenquêtes worden op geen enkel forum besproken en worden dus ook niet gehanteerd als indicator voor onderwijskwaliteit. Uit de enquêtes blijkt een grote tevredenheid. Dat geldt voor alle onderdelen van de bevraging.

Het aantal inschrijvingen voor de ICT-opleidingen vertoont de laatste jaren een sterk dalende trend. Illustratief hiervoor is het schrappen van bijna de helft van het geplande aanbod voor het eerste semester van 2014-2015 als gevolg van het beperkt aantal inschrijvingen. Het centrum stelt zich terecht vragen over de toekomst van zijn ICT-aanbod. Het continueren van de huidige aanpak kan op korte termijn nefast zijn. De vakgroep kan samen met het directieteam enerzijds op zoek gaan naar een manier om een breder publiek te bereiken, maar anderzijds dringt zich ook een actualisering van het aanbod op in functie van de hedendaagse opleidingsnoden.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Doelmatigheid

Beheersingsniveau

Samenhang

De onderwijsdoelstellingen van de opleiding worden in voldoende mate aangeboden. Dat blijkt onder meer uit de leerstofplanningen en het cursusmateriaal. De leerstofplanningen worden doorgaans volgens een vast sjabloon opgesteld en zijn afgestemd op de leerplandoelstellingen. De coördinator van de ICT-opleidingen bewaakt deze afstemming. Er is formele aandacht voor de sleutelvaardigheden in de leerstofplanningen, maar in de klaspraktijk en bij de evaluatie is daar weinig van te merken.

Ook het studiemateriaal is grotendeels gericht op de onderwijsdoelstellingen en het verwachte beheersingsniveau. Er wordt zowel gebruik gemaakt van leerboeken als van eigen syllabi. De keuze hierin is volledig leerkrachtafhankelijk. Het eigen cursusmateriaal is verzorgd en inhoudelijk waardevol.

Het onderwijsleerproces verloopt interactief, maar nog vrij klassiek. Er zijn nauwelijks sporen van onderwijsvernieuwing op het vlak van agogisch-didactisch handelen. Zo wordt de elektronische leeromgeving (ELO) slechts in een beperkt aantal modules gehanteerd als tool in functie van het onderwijsleerproces. Er is terecht vooral aandacht voor de vaardigheden. De theoretische kennis wordt geïntegreerd aangeboden en steeds in functie van de vaardigheden. De klaspraktijk verloopt in een gemoedelijke sfeer.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De grootte van de klasgroepen is nergens problematisch. De meeste modules zijn eerder dunbevolkt. Voor modules die beter in de markt liggen is het aantal pc's de norm voor het bepalen van de maximale groepsgrootte, zodat elke cursist over een eigen toestel kan beschikken.

Het centrum heeft met deze opleiding geen ervaring met gecombineerd onderwijs.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De uitrusting is in alle vestigingsplaatsen voldoende performant om de doelstellingen van de opleiding te realiseren. In alle computerlokalen is er degelijke projectieapparatuur aanwezig. Ook de snelheid en betrouwbaarheid van de internetverbinding levert in geen enkele vestigingsplaats noemenswaardige problemen op. Belangrijk daarbij is de goede samenwerking met de ICT-coördinatoren van het KTA Kapellen.

In de vestiging KTA Forum aan de Sint Catharinastraat 10 te Stabroek is de zonnewering van het informaticalokaal al lange tijd stuk met als gevolg dat diverse schermen onbruikbaar zijn bij zonneschijn. Dit gebrek vereist een dringende herstelling.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

Uit de evaluatiepraktijk blijkt niet dat alle onderwijsdoelen van de opleiding aan bod komen. De gehanteerde evaluatiepraktijk, evenals de kwaliteit van de evaluaties is sterk leerkrachtafhankelijk. Voor verschillende modules is het allerm minst duidelijk op welke manier er geëvalueerd wordt. In verschillende gevallen ontbreken de concrete evaluatieopdrachten en/of de beoordeling door de lesgever. Het is daardoor onduidelijk of alle onderwijsdoelstellingen in voldoende mate en evenwichtig aan bod komen. Het is in die gevallen uiteraard eveneens onmogelijk om te beoordelen of de moeilijkheidsgraad van de evaluaties overeenstemt met het gewenste beheersingsniveau van de opleidingsprofielen. Er zijn echter ook voorbeelden van evaluaties waar de opdrachten heel duidelijk worden geformuleerd en waar de rubrieken worden opgelijst die bij de beoordeling in rekening worden gebracht. De beoordelingscriteria ontbreken echter in alle evaluaties.

Toch zijn er ook positieve evoluties. Sinds vorig schooljaar is er veel aandacht voor gelijkgericht evalueren. Er werd en wordt nog steeds uitvoerig over gediscussieerd, maar voorlopig is er enkel een consensus bereikt over het vervangen van de eindevaluaties door permanente evaluatie. Hoe die permanente evaluatie in de praktijk vorm moet krijgen, blijft echter nog in grote mate onduidelijk. De meeste lesgevers hebben een eigen visie op evalueren en houden er een eigen aanpak op na. Van een doorgedreven gelijkgerichtheid is nog geen sprake.

Er wordt gewerkt aan een sjabloon voor de registratie van de vordering van de cursisten bij het verwerven van de leerplandoelstellingen. Het is de bedoeling de leerplangerichtheid van de evaluaties op die manier gevoelig te verhogen. In afwachting van een consensus over dit sjabloon zijn er leerkrachten die experimenteren met een dergelijk registratiedocument.

Hoewel er binnen de vakgroep geen formele richtlijnen zijn over het vooraf informeren van de cursisten over de evaluatiepraktijk, blijken de cursisten toch vrij goed op de hoogte te zijn over de wijze waarop ze zullen geëvalueerd worden.

Ook over de manier waarop de cursisten feedback krijgen over hun evaluaties zijn geen concrete afspraken gemaakt. De feedback is niet structureel voorzien, maar gebeurt in de meeste gevallen wel.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Het toelatingsbeleid is onvoldoende kwaliteitsvol. Het centrum organiseert toelatingsproeven om het niveau van de al verworven vaardigheden te bepalen in het geval een cursist één of meerdere modules wil overslaan in een sequentieel geordend opleidingsprofiel. De toelatingsproef blijft in vele gevallen beperkt tot een kort gesprek en een praktische hands-on test. Over de aard en moeilijkheidsgraad van deze test bestaat dikwijls geen concrete informatie. In die gevallen kan het centrum enkel een ondertekende verklaring van de lesgever voorleggen.

Verder voorziet het centrum niet in specifieke leerbegeleiding voor deze opleiding.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

De ICT-vakwerkgroep wordt de laatste jaren niet gekenmerkt door een grote interne dynamiek en een bereidheid om te streven naar vernieuwing, gelijkgerichtheid en onderlinge afstemming.

De samenwerking tussen de lesgevers blijkt geen evidentie te zijn, terwijl de huidige toestand van de ICT-opleidingen een intensief overleg over de toekomst van de opleidingen noodzakelijk maakt.

De coördinator van de ICT-opleidingen en een adjunct hebben zich tot doel gesteld om de dynamiek in deze opleidingen aan te zwengelen en op die manier de levensvatbaarheid van de informaticaopleidingen te verhogen. Een echt overtuigend resultaat kon tijdens deze doorlichting nog niet worden vastgesteld, maar uit gesprekken met de leerkrachten blijkt wel een toenemende bewustwording van de nood aan gezamenlijke doelgerichtheid.

3.1.1.2 Nederlands tweede taal richtgraad 1, Nederlands tweede taal richtgraad 2, Nederlands tweede taal richtgraad 3, Nederlands tweede taal richtgraad 4

Voldoet

Het centrum realiseert met de cursisten de basiscompetenties uit de opleidingsprofielen NT2 op een kwaliteitsvolle manier. Het aanbod, de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding zijn volledig afgestemd op de opleidingsprofielen en de decretale voorschriften. De ondersteunende kennis krijgt een correcte plaats binnen het onderwijsaanbod. Leer- en communicatiestrategieën komen in voldoende mate aan bod. Het taalbeheersingsniveau van de cursisten is hoog. De cursistenuitval blijft beperkt. Het centrum organiseert een behoeftedekkend aanbod.

Outputgegevens

Leerprestaties

Leerloopbaan

Outcomes

Tevredenheid

Het centrum slaagt erin een aanbod te organiseren dat volledig is afgestemd op de basiscompetenties van de opleidingsprofielen en voldoende aandacht opbrengt voor de leer- en communicatiestrategieën.

Als enige NT2-aanbieder in de Antwerpse noordrand neemt het centrum zijn maatschappelijke opdracht op een doordachte wijze op. Het centrum organiseert een behoeftedekkend aanbod NT2 en gaat flexibel op de vragen van het Huis van het Nederlands in. Het werkt constructief samen met het Huis en andere voorzieningen binnen het inburgeringswerkveld. Zeker de samenwerking met de VDAB en Fedasil maar ook de wijze waarop het centrum een sessie organiseerde voor Vlaamse echtgenoten van de NT2-cursisten, illustreren de betrokkenheid van het centrum op zijn maatschappelijke opdracht.

De uitval van de cursisten is beperkt en het slaagpercentage hoog in vergelijking met het Vlaamse gemiddelde. De werkbare groepsgroottes en de individuele opvolging van de cursisten liggen mee aan de basis van dit resultaat. Het centrum kan bogen op een tevreden cursistenpubliek. Ook de stakeholders zoals het Huis van Nederlands zien het centrum als een solide en constructieve samenwerkingspartner. De centrummedewerkers zijn eveneens tevreden, zo bleek uit een recente centrumpeiling en uit gesprekken tijdens de doorlichting.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Doelmatigheid

Beheersingsniveau

Samenhang

Het centrum realiseert een uitgebreid aanbod NT2 dat 50% van het totale aantal lesuren cursist omvat met een dag- en avondaanbod, met intensieve en minder intensieve trajecten en met verlengde en standaardtrajecten. In samenwerking met de VDAB en het asielcentrum organiseert het centrum een gesloten aanbod voor specifieke doelgroepen. Ondanks de organisatorische variatie in het aanbod slaagt het centrum erin om voldoende doorstroombmogelijkheden voor de cursisten te creëren en de vervolgttrajecten naadloos op elkaar te laten aansluiten.

Het centrum heeft een traditie in het werken met module- en vorderingsplannen. Deze hebben echter geen meerwaarde in de perceptie van de leraren buiten het bieden van een richtinggevend kader voor beginnende leraren. Ze vormen momenteel een planlast die best zoveel als mogelijk wordt weggewerkt.

Het onderwijsaanbod wordt consequent vorm gegeven vanuit de basiscompetenties, een lijn die wordt doorgetrokken van het aanbod tot en met de evaluatie. De vakgroep neemt hierbij een kwaliteitsbewakende rol op. Voor de leraren is een heldere leidraad gemaakt die focust op de basiscompetenties, inzicht in de nieuwe opleidingsprofielen verschaft, organisatorische afspraken omvat en tevens de basis legt voor een gelijkgerichtheid in het aanbod en een accurate kwaliteitsbewaking ervan binnen de vakgroep. Dit maakt dat in alle opleidingsonderdelen bijzonder doelmatig wordt gewerkt. Alle basiscompetenties worden met voldoende diepgang en op een evenwichtige wijze aangeboden. De ondersteunende kennis staat in functie van het taalgebruik en wordt op een efficiënte manier aangebracht en ingeoefend. Er is gericht aandacht voor de strategieën en attitudes. De verschillende tekstsoorten krijgen voldoende aandacht. De taakgerichtheid en de zinvolle extramurale activiteiten ondersteunen de competentiegerichtheid van het NT2-onderwijs. De lesactiviteiten stimuleren de communicatie en de spreekdurf bij de cursisten. Er wordt zorgvuldig en consequent omgesprongen met het gebruik van metataal. In de eerste en tweede richtgraad wordt gebruik gemaakt van gepubliceerd leermateriaal dat op een zinvolle manier wordt aangevuld met attractief eigen ontwikkeld materiaal dat tevens toelaat om gericht te differentiëren. Zeker de draaikaarten vormen een meerwaarde op dit vlak. De inspanningen die de leraren leverden voor het maken van audiomateriaal voor de eerste richtgraad getuigt van een gedrevenheid en professionaliteit.

In het gesloten aanbod in samenwerking met de VDAB en Fedasil wordt een specifieke aanpak gehanteerd die afgestemd is op de eigenheid van het cursistenpubliek maar net als bij het standaardaanbod vertrekt vanuit een sterke gerichtheid op de basiscompetenties.

Voor de derde en vierde richtgraad wordt met graadklassen gewerkt op basis van eigen ontwikkelde taaltaken. De wijze waarop samenwerking tussen de taal- en NT2-vakgroepen vorm krijgt, getuigt van doordachtheid en zin voor efficiënt handelen. De onderbouwde differentiatie tussen de cursisten van de derde en vierde richtgraad illustreert eens te meer dat het competentiegericht denken en handelen conform de opleidingsprofielen doorgrond is.

Het beheersingsniveau van de cursisten is in alle opleidingsonderdelen hoog en zeker conform de opleidingsprofielen. Diverse elementen liggen aan de basis hiervan en versterken elkaar. Nog los van het competentiegericht onderwijsleerproces waarbij de leervorderingen van de cursisten accuraat worden opgevolgd organiseert het centrum tal van initiatieven die leerbevorderend zijn en cursisten kansen bieden om het Nederlands verder in te oefenen zoals Lennaert en de Bonski's, het taalproject, de cursistenbibliotheek, de bekendmaking van het aanbod oefenkansen NT2...

De vakgroep kiest voor een geleidelijke maar onderbouwde implementatie van de nieuwe opleidingsprofielen. Er is een eerste concept uitgewerkt van hoe het NT2-aanbod behoeftegericht kan worden ingekleurd. Daarbij wordt eerder vertrokken vanuit de vraag naar een afwijking van het standaardtraject dan van een exploratie van de mogelijkheden en van de noden en behoeften bij de cursisten. Conceptuele verwarring en een onderschatting van de eigen beleidsruimte liggen aan de basis van deze opstelling. De vakgroep beschikt zeker over voldoende professionaliteit en engagement om een meer doorgedreven behoeftegerichte inkleuring van het NT2-aanbod vorm te geven en daarvoor de nodige samenwerkingsverbanden aan te gaan.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback*

Het centrum heeft gekozen voor een gemengd systeem van permanente, gespreide en eindevaluatie van waaruit het leerproces geregeld wordt bijgestuurd en een doeltreffende remediëring voor de cursist kan worden opgezet. De puntenboekjes die reeds langer ontwikkeld zijn maar steeds verdergaand worden verfijnd, vormen een uitstekende vertrekbasis. Cursisten worden accuraat geïnformeerd over de evaluatiepraktijk, hebben een inzicht in het vooropgestelde beheersingsniveau en krijgen voldoende gerichte feedback over hun leervorderingen en werkpunten. De ontwikkelde portfolio's die volledig sporen met de opleidingsprofielen, maken de leervorderingen van de cursist op een toegankelijke en attractieve manier zichtbaar. In de tweede richtgraad kunnen die echter nog systematischer worden gebruikt.

De NT2-leraren leverden reeds heel wat inspanningen om de evaluatiepraktijk valide te maken. De evaluatiepraktijk is kwaliteitsvol en op bepaalde vlakken zelfs uitmuntend te noemen zeker in vergelijking met de gangbare praktijk in Vlaanderen. Zo wordt ondersteunende kennis met het juiste gewicht, geïntegreerd en taakgericht getoetst aan de hand van levensechte en (semi-) authentieke toetstaken, is er een evenwichtige en systematische spreiding van de toetsing van de basiscompetenties over de verschillende evaluatiemomenten en is er sprake van criteriumgerichte evaluatie.

Voor de tweede richtgraad is een kwaliteitsvol instrument in gebruik dat de ontwikkeling van strategieën, een reflectieve houding en attitudes bij de cursisten in kaart brengt. Dit voorbeeld van goede praktijk verdient opvolging in de andere richtgraden.

De spreekvaardigheid wordt op een gradueel opgebouwde manier geëvalueerd. Er zijn vier rubrieken vastgelegd die beoordeeld worden op basis van criteria die volledig sporen met de tekstenkenmerken van de opleidingsprofielen en een vijfpuntenschaal waarrond heldere afspraken bestaan. De manier van werken laat een valide en gelijkgerichte evaluatie toe.

Aan de basis van de sterke kwaliteit van de evaluatiepraktijk in de vakgroep NT2 liggen diverse elementen waaronder de planmatige aanpak, de constructieve samenwerking, het engagement van de leraren, de onderlinge expertisedeling en de kwaliteitsbewakende en ondersteunende rol die de vakgroep opneemt.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het centrum beschikt over het minimum aan leermiddelen en over een aangepaste uitrusting om de basiscompetenties te realiseren. Het voorziet in verzorgde leslokalen op toegankelijke locaties en beschikt over voldoende ICT-uitrusting. Voor de cursisten is ondersteunend materiaal voorhanden. Zeker het bibliotheekproject vormt voor hen een extra service. Het lerarenteam vult de interne leermiddelen aan door extramurale activiteiten te organiseren en door materiaal mee te brengen. Dit getuigt van het probleemoplossend vermogen, de zelfredzaamheid en de betrokkenheid van het team. De aanwezige leermiddelen worden efficiënt ingezet. Toch kan de leeromgeving in zijn geheel nog duidelijk aan kracht winnen. Die staat momenteel in contrast met de onderwijskwaliteit en de zin voor taakgericht en functioneel NT2-onderwijs die de leraren aan de dag leggen. De leraren ervaren de leeromgeving dan ook als een belemmering voor de verdere ontwikkeling van de onderwijskwaliteit.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De vakgroep NT2 heeft een sterke traditie met binnenklasdifferentiatie en leerremediëring. De vakgroep heeft daarvoor geïnvesteerd in aangepast leermateriaal en een evaluatiepraktijk ontwikkeld die de leervorderingen van de cursisten accuraat in kaart brengt. De leerremediëring wordt door de leraren op een doeltreffende manier vorm gegeven. Ze leveren daartoe extra inspanningen zeker voor die klasgroepen die groter zijn en leggen een grote betrokkenheid op hun cursisten aan de dag. Verder wordt extra aandacht geschonken aan de verstaanbaarheid van de cursisten. Er is daartoe een systeem van logopedie opgezet dat inwerkt op zowel leraren- als cursistenniveau en zeker een meerwaarde vormt. Ook de binnenklasdifferentiatie en tal van extra mogelijkheden om Nederlands te oefenen en functioneel te gebruiken die de vakgroep opzet, behoort tot een beste praktijk. De doeltreffendheid van de opgezette leerbegeleiding in al zijn facetten blijkt uit het feit dat met de cursisten een hoog taalbeheersingsniveau wordt bereikt terwijl de cursistenuitval beperkt blijft. Dat neemt niet weg dat er nog enkele uitdagingen zijn. De opvang van traag lerende cursisten, ook al is hun instroom beperkt, verdient meer structurele aandacht. Het ontbreken van een open leercentrum vormt hierbij weliswaar een hinderpaal. Het lerarenteam NT2 zal dus de nodige creativiteit aan de dag moeten leggen om ook voor deze cursisten een aangepast leertraject te organiseren. Het centrum voorziet voor trajectbegeleiding in de nodige ondersteuning conform de decretale voorschriften. Voor de trajectbegeleiding binnen het open aanbod zijn twee trajectbegeleiders aangesteld die op een planmatige en onderbouwde wijze te werk gaan. Dat geldt ook voor de cursistenbegeleiding in het gesloten aanbod (VDAB en Fedasil) waarin het centrum extra investeert. De structurele trajectbegeleiding is nog in opbouw binnen het NT2-aanbod. De nieuwe opleidingsprofielen en de bijhorende regelgeving vormen daartoe een katalysator. Bovenop de eerstelijnszorg wil het centrum de NT2-leraren ook betrekken bij het in kaart brengen van de leermotivatatie van de cursist via een motivatiefiche. Die motivatiefiche moet als basis dienen om te onderzoeken of de leerbehoeften van de cursisten al dan niet sporen met het aangeboden traject en welke specifieke leernoden de cursist nodig heeft om het vooropgestelde traject met succes af te ronden. Het concept biedt heel wat mogelijkheden zeker als daarbij ook gericht aandacht uitgaat naar de trajectbegeleiding die de NT2-leerder reeds krijgt door andere inburgeringspartners. De grote uitdaging die met de introductie van de nieuwe opleidingsprofielen gepaard gaat, is het ontwikkelen van een gradueel opgebouwde en systematische inhoudelijke opvolging van de noden en behoeften van de NT2-cursisten doorheen het hele

leertraject. Een omvattend en gebruiksvriendelijk cursistenvolgsysteem is hierbij quasi een noodzaak. De vakgroep is zich van deze nood bewust en gaat onderbouwd te werk om een oplossing te vinden.

Afstemming met partners Het centrum werkt goed samen met de geëigende partners voor het NT2-aanbod zoals de VDAB, het Huis van het Nederlands, het Centrum voor Basiseducatie, het onthaalbureau en Fedasil. De decretale voorschriften worden met zorg nagekomen. De maatschappelijke opdracht inzake de realisatie van een behoeftedekkend aanbod wordt met betrokkenheid opgenomen. Het Huis van het Nederlands is bijzonder lovend over de samenwerkingsbereidheid van het centrum en het opvolgen van de gemaakte afspraken. De vakgroep NT2 legt verder een grote samenwerkingsbereidheid aan de dag om expertise op te doen en te delen met andere centra en partners op het inburgeringsveld. Vanzelfsprekend speelt de structurele ondersteuning op centrumniveau en het engagement van de betrokkenen hierbij een doorslaggevende rol. Dat neemt niet weg dat er nog onbenutte opportuniteiten zijn zeker in het licht van het vormgeven van de nieuwe opleidingsprofielen NT2 en het afstemmen van het aanbod op de specifieke noden van traag lerende cursisten.

Professionalisering De vakgroep beschikt over een sterk reflecterend vermogen, stelt zichzelf geregeld in vraag en zorgt op een planmatige wijze voor de kwaliteit van de NT2-opleidingen. Er is een stevige expertise en groot engagement aanwezig naast een collegiale en constructieve werksfeer. De coördinatie is op een functionele en doeltreffende manier vorm gegeven. De beleidslijnen voor NT2 worden gericht opgevolgd en krijgen een accurate vertaling in het onderwijsaanbod. Het NT2-team beschikt zeker over voldoende draagkracht om de opgebouwde kwaliteit verder te borgen en de uitdagingen die zich stellen op het vlak van de nieuwe opleidingsprofielen NT2 op een kwaliteitsvolle manier aan te gaan.

3.1.1.3 Engels richtgraad 1, Engels richtgraad 2, Engels richtgraad 3, Engels richtgraad 4

Voldoet

Het onderwijsaanbod is voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen en gericht op taalhandelingen. De leerkrachten realiseren een geïntegreerd aanbod met voldoende aandacht voor zowel de vaardigheden als het gebruik van ondersteunende kennis en strategieën. In het onderwijsleerproces is er impliciete aandacht voor de attitudinale leerplandoelstellingen. De evaluatiepraktijk is voldoende valide.

Outputgegevens
Leerprestaties
Leerloopbaan
Outcomes
Tevredenheid

De leerplanrealisatie en de resultaten die het centrum met zijn cursisten haalt, voldoen voor alle richtgraden. In de hogere richtgraden is er een hoge retentie. Meerdere cursisten herhalen de modules. De meeste cursisten nemen deel aan de examens en het slaagpercentage is hoog. De overgrote meerderheid van de cursisten behaalt het (deel)certificaat. De tevredenheid over de opleiding bij cursisten is groot. Ook de leerkrachten laten zich positief uit over het centrum.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Doelmatigheid
Beheersingsniveau
Samenhang

Alle leerplandoelstellingen worden aangeboden en ingeoefend. Niet enkel met de kwaliteitsvolle, gedetailleerde moduleplannen, maar ook in de keuze van het lesmateriaal en de werkvormen streven de leerkrachten ernaar het aanbod zo volledig mogelijk af te stemmen op de doelstellingen. De gebruikte handboeken zijn in overeenstemming met het verwachte beheersingsniveau. Ze worden aangevuld met authentiek materiaal dat cursisten aanzet tot (inter)actie en het gebruik van het Engels in functionele contexten. In de hogere richtgraden gebruiken de leerkrachten authentiek materiaal met tal van interactieve oefeningen en werkvormen die een communicatieve aanpak stimuleren.

De leerkrachten brengen de ondersteunende kennis op een geïntegreerde, praktische manier aan.

Het beheersingsniveau van de cursisten is in overeenstemming met het niveau van de respectieve richtgraden.

De leerkrachten hanteren de doeltaal als instructietaal. Ze maken het onderwijsleerproces aangenaam, dynamisch en stimulerend. Elk jaar organiseren ze extramurosactiviteiten waarbij cursisten in contact komen met native speakers.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum

Het centrum organiseert de avondmodules met per avond 4 lestijden. Hoewel er geen expliciete klachten van cursisten zijn, ondersteunt dit een kwaliteitsvolle benutting van de lestijd niet. Bovendien betekent dit dat er voor de cursisten van richtgraad 1 een lange periode is tussen het einde van een module (mei) en het begin van een volgende (september). Hierdoor is er bij de cursisten vaak een grote terugval in hun taalvaardigheidsniveau.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Computer, beamer en internet zijn beschikbaar. De leerkrachten maken gebruik van audiovisuele en multimediale middelen om de leerplandoelen te realiseren. Daarnaast zijn er leermiddelen die in de klas gebruikt kunnen worden om de vaardigheden te oefenen.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback*

De evaluatiepraktijk vertoont een wisselend beeld.

De leerkrachten streven ernaar om alle leerplandoelstellingen te evalueren. Door gebruik te maken van een digitaal puntenboekje komen alle vaardigheden aan bod.

De link tussen de evaluatie-oefeningen en de leerplandoelstellingen is echter niet altijd duidelijk. De evaluatiepraktijk mist nog transparantie. Expliciete evaluatie van ondersteunende kennis wordt in een aantal gevallen beschouwd als een evaluatie van vaardigheden.

Wanneer vaardigheden getoetst worden, gebeurt dit in alle richtgraden op het correcte beheersingsniveau.

Leerkrachten gebruiken in beperkte mate scorewijzers en observatieschema's. Hier zijn er nog kansen om de evaluatiepraktijk objectiever te maken.

De leerkrachten wenden de evaluaties aan als feedbackinstrument en remediëringmiddel. Dit kan nog gericht en met meer impact door cursisten hun toetsen met elkaar te laten bespreken, door meer tijd te nemen voor mondelinge en/of schriftelijke feedback, door cursisten de fouten die ze maakten te laten verbeteren.

Leerbegeleiding
*Preventief
Curatief*

Er zijn instaptesten voor de niveaubepaling van de instromende cursisten. De testen geven een beperkt beeld van de competenties van de cursisten. Ze vormen wel een goede basis voor een aanvullend gesprek en op die manier is er een betrouwbare niveaubepaling. Het gesprek kan nog doelgerichter verlopen door het gebruik van een gespreksleidraad.

Na de eerste lesweken kunnen cursisten geheroriënteerd worden op basis van vaststellingen in de les. Volgens de leerkrachten is dit eerder uitzonderlijk. Dit betekent dat de niveaubepaling haar doel bereikt.

De leerkrachten hebben minder aandacht voor differentiatie binnen de klasgroep. Ze stellen soms remediëringsoefeningen of extra materiaal ter beschikking van de cursist. In de praktijk vinden ze het niet eenvoudig om differentiatie op een efficiënte en doeltreffende wijze te organiseren.

Deskundigheidsbevordering	De leerkrachten zijn zich bewust van het belang van interne uitwisseling van competenties en inzichten. Dit gebeurt vooral ad hoc en informeel. Er is geen formele analyse van de opleidingsnoden met daaraan gekoppeld een nascholingsplan.
<i>Overleg</i>	Het bijwonen van elkaars lessen is geen standaard praktijk.
<i>Vorming</i>	Uit gesprekken blijkt dat de leerkrachten over voldoende reflecterend vermogen en expertise beschikken om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken en te optimaliseren.

3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'?

Het centrum maakt gebruik van tien leslocaties. Het heeft geen leslocaties in eigendom. De locaties van het gemeenschapsonderwijs ressorteren onder de preventiediensten van het GO! De overige leslocaties worden gehuurd. De tekorten situeren zich dan ook vooral in de gehuurde leslocaties.

Het centrum beschikt niet over of heeft geen inzage in het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan voor de lesplaatsen Muziekschool Kapellen, Kazerneweg 2 Kapellen, KTA Brasschaat, KA Schoten, LDC Schoten, Oude basisschool Schoten. Voor diezelfde vestigingsplaatsen is het centrum niet op de hoogte van het bestaan van een preventief onderhoudsprogramma.

Het centrum had in het verleden niet de gewoonte om gegevens te verzamelen om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en bij te sturen voor de locaties Muziekschool Kapellen, Kazerneweg 2 Kapellen, LDC Schoten, Oude basisschool Schoten. Bij de start van het huidig schooljaar heeft het centrum een begin gemaakt met deze gegevensverzameling, maar dit kan nog meer gestructureerd en formeler worden aangepakt.

De externe dienst voor preventie en bescherming op het werk doet minimum om de twee jaar een rondgang in de gebouwen van het GO!. In de overige locaties gebeurt dit niet.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting zes van de tien lesplaatsen. Zij merkte weinig situaties op die wijzen op een problematische leeromgeving. Dat is wel het geval voor de locatie Oude basisschool te Schoten. Deze locatie wordt eveneens gebruikt door de gemeentelijke onderhoudsdienst die strooizout opslaat tegen de gevel van het gebouw en die het terrein wanordelijk achterlaat.

Het centrum beschikt niet over evacuatiescenario's voor alle locaties en voert ter plaatse ook geen evacuatieoefeningen uit. Dit geldt voor alle locaties die niet behoren tot de gebouwen van het GO!, maar ook in diverse locaties van het GO! kan het centrum meer aandacht hebben voor een centrumeigen evacuatiescenario en evacuatieoefeningen met de cursisten en lesgevers tijdens de avonduren.

De onderwijsinspectie merkte inzake gezondheid en hygiëne geen situaties op die wijzen op een onaanvaardbare leeromgeving.

De instelling krijgt een advies 'gunstig beperkt in de tijd' voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Het systematisch opsporen van tekorten gebeurt niet voor alle lesplaatsen en de samenwerking met de eigenaars resulteert onvoldoende in de noodzakelijke verbeteracties. Wanneer de instelling de kwaliteit van haar bewoonbaarheid en veiligheid consequenter bewaakt, daadkrachtiger de tekorten beheerst en in samenspraak met de eigenaars verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn om op eigen kracht te evolueren naar een gunstig advies.

3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft het centrum de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet volwassenenonderwijs (DV), art. 56,6°)	ja

3.2 Respecteert het centrum de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Heeft het centrum een reglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet volwassenenonderwijs (DV), art. 120 en 121)	ja
• de bijdrageregeling (art.120 en 121 DV)	ja
• het reglement van orde (art. 120 DV)	ja
• het evaluatiereglement dat minstens de evaluatievoorwaarden, de vorm van elke evaluatie, de tijdvakken waarbinnen de evaluaties worden afgelegd, de samenstelling van de evaluatiecommissies, de wijze van beraadslaging door de evaluatiecommissies en bekendmaking van evaluatieresultaten en de procedures voor afhandeling van conflicten en vrijstellingen omvat (art. 39 en 120 DV)	ja
• informatie over de klachtenprocedure (art. 120 DV)	ja
Respecteert het centrum de vakantieregeling en de aanwending van de onderwijstijd? (art. 26 DV)	ja
• het centrum is gedurende 40 weken administratief geopend	ja
• een module kan starten op elk ogenblik van het schooljaar en gespreid worden over een aantal dagen en weken, zoals het centrum het nodig acht, met inachtneming van de vakantieregeling	ja
• een centrumbestuur organiseert het opleidingsaanbod op die manier dat het aantal geplande lestijden overeenstemt met het aantal te organiseren lestijden, zoals bepaald in de opleidingsprofielen. Lestijden die samenvallen met een wettelijke, decretale of reglementaire feestdag, worden geacht gepland te zijn	ja
• om een correcte uitvoering van de vakantieregeling mogelijk te maken, kan het aantal geplande lestijden maximaal 8% afwijken van het aantal te organiseren lestijden zoals bepaald in de opleidingsprofielen	ja
Ontwikkelt het centrumbestuur een kwaliteitszorgsysteem met betrekking tot (art. 52 DV)	neen
• de organisatie van het onderwijsaanbod	neen
• de leertrajectbegeleiding op het niveau van de individuele cursist	neen
• de uitvoering van andere onderwijsopdrachten en bevoegdheden toegekend aan de centra	ja
• de organisatie en het beheer van de instelling zodat de doelstellingen van de organisatie behaald worden	neen
• de behandeling van de cursist en van de personeelsleden met respect voor hun rechten en plichten	ja
• de uitvoering van de administratieve en organisatorische opdrachten en bevoegdheden toegewezen aan de centra	neen
• de permanente vorming van het personeel	ja
Realiseert het centrumbestuur dit kwaliteitszorgsysteem door permanent en op eigen initiatief toe te zien op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten? (art. 52 DV)	neen
Beoordeelt en certificeert het centrum de reeds verworven competenties? (art. 3,6°)	ja

4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Het centrum heeft zijn visie op leren en evalueren twee jaar geleden uitgeschreven in de vorm van een basistekst 'leren en evalueren'. Het uitgangspunt daarvoor vormde een evaluatie van de bestaande evaluatiepraktijk in alle afdelingen. Uit die evaluatie bleek dat er kwaliteitsverschillen zijn, dat een aantal vaardigheden minder valide werden getest en dat de criteriumgerichtheid ontbrak in een aantal opleidingen.
- Het project 'leren en evalueren' groeide bottom up. Het werd op een planmatige wijze uitgerold: er werd een stuurgroep aangesteld, overwogen beleidskeuzes gemaakt, concrete doelen geformuleerd met een tijdspad, de interne expertise aangewend, de nodige externe ondersteuning gezocht en gezorgd voor draagvlak en verspreiding van de nieuwe beleidskeuzes en voorgestelde maatregelen. Dit schooljaar volgen de coördinatoren de ontwikkelingen verder op. Ze baseren zich hierbij op tussentijdse evaluaties en de moeilijkheden die de leraren ervaren. De nieuw ontwikkelde visie van het centrum vertrekt vanuit vier sleutelbegrippen: gespreide evaluatie met een opvolging van de leervorderingen van de cursist, transparantie voor de cursist, competentiegerichte evaluatie en criteriumgerichtheid als een onderbouwing van een objectievere beoordeling. Deze sleutelbegrippen sluiten aan bij het opleidingsaanbod en de bijhorende opleidingsprofielen en komen tegemoet aan de verwachtingen van de overheid.
- Ondersteuning** Vanuit het directieteam wordt het project 'leren en evalueren' ondersteund en opgevolgd.
- Op centrumniveau zijn heldere afspraken gemaakt over de evaluatiepraktijk. In duidingsteksten worden de beleidskeuzes voor evaluatiepraktijk onderbouwd. De wijze waarop de meeste vakgroepen ondersteunende instrumenten voor de leraren ontwikkelden om de visie op evalueren vorm te geven, is indrukwekkend. De puntenboekjes, het voorbeeldmateriaal, de ontwikkelde portfolio's en criterialijsten vormen een kwaliteitsvolle uitgangsbasis voor zowel de validiteit als de gelijkgerichtheid van de evaluatiepraktijk. Maar er is nog geen sprake van een centrubrede implementatie van deze kwaliteitsvolle instrumenten.
- Voor het informeren van cursisten over de evaluatiepraktijk en het geven van feedback zijn eveneens duidelijke afspraken gemaakt op centrumniveau. In verschillende vakgroepen zijn instrumenten ontwikkeld die de cursisten een goed inzicht geven in de eigen competentieontwikkeling en die het uitgangspunt vormen voor remediëring en binnenklasdifferentiatie. Zeker de portfolio's die ontwikkeld zijn binnen de vakgroepen NT2 en Koken lenen zich daartoe uitstekend en kunnen andere vakgroepen inspireren. Want niet iedere vakgroep implementeert de centrumafspraken even kwaliteitsvol.

- Doeltreffendheid** De verschillen in vakgroepwerking laten zich ook vertalen in duidelijke kwaliteitsverschillen in de evaluatiepraktijk voor de diverse opleidingen. In de NT2-opleidingen is de evaluatiepraktijk bijzonder kwaliteitsvol en op een aantal vlakken duidelijk vernieuwend te noemen. In de taalopleidingen is de evaluatiepraktijk eveneens valide en beantwoordt ze aan de in de leerplannen vooropgestelde beheersingsniveaus maar is er nog vooruitgang te boeken voor beoordelingsschalen, kijkwijzers en criteriumgerichtheid. In de ICT-opleidingen is de kwaliteit van de evaluatiepraktijk ondermaats. Een onderlinge expertisedeling en gerichte aansturing van de vakgroepen kunnen de doeltreffendheid opdrijven.
- Ontwikkeling** Uit het ontwikkelingstraject dat het centrum volgt en de vakgroepen NT2 en Talen in het bijzonder, blijkt een aanwezigheid van zelfevaluerend vermogen en een veranderingsbereidheid. De centrumleiding heeft bovendien een goed inzicht in de eigen werkpunten. Het ontbreken van een gestructureerd en centrumbreed beleidsplan met een duidelijk tijdspad en gerichte verbeteracties ligt aan de grond van de kwaliteitsverschillen in evaluatiepraktijk tussen de diverse opleidingen in het centrum. De basis die door het nieuwe directieteam is gelegd voor een nieuwe organisatiestructuur gekoppeld aan een vernieuwd personeels- en professionaliseringsbeleid vormt een goed uitgangspunt om de kwaliteit van de evaluatiepraktijk verder te bewaken, te borgen en waar nodig bij te stellen.

4.2 Afstemming met partners

- Doelgerichtheid** Het centrum heeft zijn visie op samenwerking en netwerkvorming niet geëxpliciteerd en voert geen centrumbreed onderbouwd samenwerkingsbeleid. Het stelt zich niettemin samenwerkingsgericht op en deelt graag expertise in verrijkende samenwerkingsverbanden zoals de lerende netwerken. De doelgerichtheid waarmee voor de verschillende opleidingen samenwerkingsverbanden worden aangegaan varieert van ad hoc en leerkrachtafhankelijk tot breed en gericht. Dat laatste geldt zeker voor de opleidingen NT2 waarvoor het centrum met alle inburgeringspartners constructieve samenwerkingsverbanden onderhoudt. Het nieuwe directieteam exploreert momenteel volop de mogelijkheden tot verrijkende samenwerkingsverbanden voor de heroriëntatie van het opleidingsaanbod in de richting van kwalificatietrajecten voor kwetsbare doelgroepen en voor het realiseren van een grotere synergie met het voltijds onderwijs. Het centrumbreed in kaart brengen van de bestaande netwerken kan een goede uitgangsbasis vormen voor het verder onderbouwen van een doel- en toekomstgericht samenwerkingsbeleid op centrumniveau.
- Ondersteuning** Het centrum voorziet voor de uitbouw van samenwerkingsverbanden binnen de afdeling NT2 in de nodige ondersteuning zowel structureel als inhoudelijk. Voor het onderhouden van de samenwerkingsverbanden en het decretaal opgelegde NT2-overleg is er een duidelijke opdrachtsverdeling. Die gaat gepaard met de nodige investeringen op het vlak van mankracht. Een sterk punt is tevens het open vizier waarmee de vakgroep NT2 vernieuwende projecten zoals de uitbouw van een systeem van individuele trajectbegeleiding vorm geeft. Inspirerende en ondersteunende samenwerkingsverbanden krijgen er een duidelijke plaats in het ontwikkelingstraject. De huidige manier van werken binnen de vakgroep NT2 vormt een goede inspiratiebron om een centrumbreed samenwerkingsbeleid uit te bouwen en om de ambities die het centrum zich stelt voor de heroriëntatie van het opleidingsaanbod, waar te maken.

- Doeltreffendheid** De graad van doeltreffendheid waarmee samenwerkingsverbanden worden aangegaan centrumbreed en in de verschillende afdelingen spoort vanzelfsprekend met de doelgerichtheid en de ondersteuning. Voor NT2 kan het centrum bogen op een breed netwerk van relevante samenwerkingspartners. Door diverse samenwerkingspartners zoals het Huis van Nederlands en de VDAB wordt de constructieve en flexibele opstelling van het centrum als een sterk punt benoemd. De bestaande samenwerkingsverbanden voor NT2 vormen tevens een bron van verrijking voor de onderwijskwaliteit. Het centrum zelf gaat de tevredenheid van samenwerkingspartners en stakeholders nog niet na, de effecten van samenwerkingsverbanden worden evenmin gemeten.
- Ontwikkeling** Hoewel het centrum open staat voor vernieuwende samenwerkingsverbanden en zich duidelijk ontwikkelingsgericht opstelt naar de toekomst, vormt het gebrek aan een systematisch en gestructureerd samenwerkingsbeleid momenteel een belemmering voor de bijstelling van de bestaande netwerken en voor een gerichtere exploratie van nieuwe. De mogelijkheden die samenwerkingsverbanden kunnen bieden worden nog te weinig benut. Maar ook voor NT2 zijn er nog groeikansen op inhoudelijk vlak zeker voor het vormgeven van de nieuwe opleidingsprofielen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het centrum kende op twee jaar tijd twee onverwachte directiewissels waardoor er een nieuw evenwicht en een stabiliteit in het beleid wordt gezocht van waaruit een nieuwe ontwikkelingsdynamiek kan groeien. Aangezien de nieuwe directeur pas sedert 1 september werd aangesteld en de nieuwe beleidsploeg bij de start van het schooljaar vorm kreeg, zit het centrum nog volop in het begin van een ontwikkelingstraject.

Het centrum streeft naar een gedeeld en participatief leiderschap met een aanwezigheid op de werkvloer en een alerte opvolging van de onderwijskwaliteit. Het directieteam heeft die nieuwe beleidskeuze op korte tijd vertaald in een helder organisatiemodel met adjunct-directeurs, beleidsmedewerkers, vakcoördinatoren en voor het grootste opleidingsaanbod NT2 ook graadcoördinatoren. De verschillende functies en taken zijn transparant vorm gegeven. De leidinggevende ploeg stelt zich ontwikkelingsgericht op, hanteert een aanwezige en toegankelijke leiderschapsstijl en toont een inhoudelijke betrokkenheid op het geheel van de centrumwerking. Er is een goede start genomen met het gestructureerde en open overleg binnen het directieteam. Hoewel de diverse vakgroepen volgens een eigen ritme werken, is er vanuit het nieuwe directieteam voldoende aandacht voor verticaal en horizontaal overleg, het leggen van dwarsverbindingen en expertisedeling waardoor beleidsbeslissingen kans krijgen op een brede implementatie. De transparante richtlijnen die recent zijn opgesteld voor de vakgroepwerking vormen zeker een richtinggevend kader. Het organisatiemodel, de verdeling van taken en bevoegdheden en de wijze waarop het leiderschap vorm kregen tot nog toe, leiden tot een vrij grote tevredenheid bij de medewerkers van het centrum.

Visieontwikkeling Het centrum heeft vorig schooljaar op een gestructureerde wijze en met aandacht voor gedragenheid ingezet op het actualiseren van de visie volgens de principes van slim organiseren. De nieuwe beleidsploeg heeft bij het begin van dit schooljaar extra beleidsopties toegevoegd. Die hebben vooral betrekking op de wijze waarop het opleidingsaanbod in de toekomst vorm moet krijgen. Ze worden gevoed vanuit een bekommernis om de aanhoudende daling van het cursistenaantal in sommige opleidingen. De globale doelen die het centrum voor ogen houdt, zijn aangepast aan de eigenheid en de lokale context en sporen met de opvattingen van de overheid. De visie wordt nog niet breed uitgedragen. Ze is evenmin vertaald in meetbare strategische en operationele doelstellingen die de werking van het centrum aansturen en toelaten de evolutie en de resultaten te monitoren. Dat is gezien de recente aanstelling van de nieuwe beleidsploeg weinig verwonderlijk. In diverse vakgroepen van het centrum wordt evenwel reeds langer vanuit een doelgerichtheid en op planmatige wijze gewerkt, zij het met een verschillende dynamiek en een verschillende snelheid. De wijze waarop de specifieke beleidskeuzes 'leren en evalueren' vorm kregen, onderbouwd werden en planmatig worden geïmplementeerd in de vakgroep NT2 duiden op een doel- en ontwikkelingsgerichtheid. Hetzelfde geldt onverkort voor de uitbouw van een visie en systeem voor individuele trajectbegeleiding voor de cursisten. Ook in de afdeling moderne vreemde talen is er een traditie van planmatige ontwikkeling vanuit een gedragen visie op talenonderwijs.

- Besluitvorming** De nieuwe beleidsploeg heeft een goed begin gemaakt met het formaliseren van het overleg binnen het directieteam, voerde het campusoverleg in en blies de agogische raad die als centrumbrede klankbordgroep fungeert, nieuw leven in. De pogingen om de formele decretaal voorgeschreven participatieorganen op te richten, waren tot nog toe weinig succesvol. Dat neemt niet weg dat er in de meeste vakgroepen van het centrum een participatieve, open en collegiale organisatiecultuur heerst waarin iedereen zijn verantwoordelijkheden opneemt of daartoe wordt aangezet en dat expertise er gemakkelijk wordt gedeeld. Bovendien is er vanuit de centrumleiding aandacht voor het informeren van de medewerkers via het elektronische platform, de dienstmededelingen, de algemene personeelsvergaderingen en de vakgroepen. Het is evenwel te kort dag om de nieuwe initiatieven op hun doeltreffendheid te beoordelen. De verschillende snelheden waarmee de vakgroepen de zorg voor de kwaliteit van het kernproces opnemen, moet een aandachtspunt vormen voor het nieuwe directieteam net als het voeden van de betrokkenheid van de medewerkers op het centrumbeleid.
- Kwaliteitszorg** Het centrum heeft bij het begin van dit schooljaar een start genomen met de uitbouw van een intern kwaliteitszorgsysteem en voorziet sinds kort in de ondersteuning voor de uitrol van het systeem door het aanstellen van een kwaliteitscoördinator. Het nieuwe directieteam kiest voor een ISO-certificering met het oog op het stroomlijnen van de processen en het opzetten van een efficiënte organisatie gepaard gaande met een halfjaarlijkse kwaliteitsplanning, interne audits en een transparante klachtenbeheersing. Er werd door het nieuwe directieteam een goed begin gemaakt met een nulmeting van het welbevinden van het personeel als startpunt voor de uitbouw van een gestructureerd personeelsbeleid en tevens met de uitwerking van een concept van kwaliteitshandboek. Op korte tijd zijn dus heel wat keuzes gemaakt en is de basis gelegd voor de uitbouw van een systeem van interne kwaliteitszorg dat evenwel nog moeten worden uitgerold.
- Tot begin dit schooljaar was het kwaliteitsbeleid dat het centrum voerde te beperkt, te weinig systematisch en continu om tegemoet te komen aan de decretale voorschriften. Dit blijkt uit de voorhanden zijnde documenten. Er werden wel cursistenbevragingen georganiseerd maar de resultaten hiervan werden niet als kwaliteitsindicator gebruikt. Er werden weinig of geen centrumbrede zelfevaluaties uitgevoerd noch voor de organisatie noch voor de kernprocessen. Er was geen gerichte verzameling van outputdata, organisatiedoelen werden niet geëxpliciteerd en bijgevolg de resultaten ervan niet opgevolgd.
- Dat neemt niet weg dat er binnen sommige vakgroepen zorg werd en wordt gedragen voor de kwaliteit van het onderwijsleerproces en er een accuraat inzicht is in de eigen sterktes en zwaktes. Maar terwijl in sommige vakgroepen de kwaliteitscirkel op een systematische manier wordt doorlopen, is dat in andere vakgroepen duidelijk minder het geval. Ook dit gegeven duidt op een eerder zwakke aansturing van de kwaliteitszorg vanuit het centrumbeleid.
- Het nieuwe directieteam staat voor de uitdaging de kwaliteitsdynamiek op de werkvloer centrumbreed ingang te doen vinden en deze zorg voor de kwaliteit van het kernproces te integreren in het kwaliteitssysteem dat men voor ogen heeft. De focus op het kernproces en het voorkomen van planlast zullen daarbij kritische succesfactoren zijn.

- Inbreuken op de regelgeving** Het kwaliteitsbeleid dat het centrum tot nog toe voerde, komt niet tegemoet aan artikel 52 van het decreet op het volwassenenonderwijs. Het nieuwe directieteam heeft op korte tijd wel een basis gelegd voor de uitbouw van een kwaliteitszorgsysteem dat tegemoet komt aan de decretale bepalingen.
- Deliberatie** Gelet op de inspanningen die het nieuwe directieteam op korte tijd realiseerde op het vlak van interne kwaliteitszorg gekoppeld aan een vernieuwd personeelsbeleid en de uitbouw van een transparante organisatiestructuur, worden de tekorten op het vlak van regelgeving niet opgevolgd.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

6.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de gerichtheid op de basiscompetenties van de NT2-opleidingen, de flexibiliteit en de behoeftedekkendheid van het NT2-aanbod.
- de leerplangerichtheid van de opleidingen Engels met een functioneel aanbod gericht op taalhandelingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de zorg voor de kwaliteit van het onderwijsleerproces en de evaluatiepraktijk in de vakgroepen NT2 en talen gekoppeld aan een sterke ontwikkelingsdynamiek.

Wat betreft het algemeen beleid

- de manier waarop het nieuwe directieteam op korte termijn een basis heeft gelegd voor organisatorische ontwikkelingen.

6.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- het vorm geven van de inhoudelijke behoeftegerichtheid van het opleidingsaanbod NT2 conform de nieuwe opleidingsprofielen.
- het uitbouwen van een krachtige leeromgeving voor NT2.
- het opdrijven van de kwaliteit van de evaluatiepraktijk en het toelatingsbeleid voor de ICT-opleidingen.
- de differentiatie en de remediëring in de opleidingen Engels.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- het verder uitwerken van een inhoudelijke trajectbegeleiding in NT2 en de ontwikkeling van een geïntegreerd cursistenvolgsysteem dat tevens toelaat het effect van de cursistenbegeleiding in kaart te brengen.
- het uitbouwen van een gestructureerd en systematisch samenwerkingsbeleid.

Wat betreft het algemeen beleid

- het ontwikkelen van een intern kwaliteitszorgsysteem met de focus op het kernproces en een duidelijk mandaat voor de vakgroepen.
- het verzamelen van relevante data die de doeltreffendheid van het gevoerde beleid kunnen monitoren.
- het systematische betrekken van stakeholders bij de interne zorg voor kwaliteit.

6.3 Wat moet het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Alle leerplandoelstellingen realiseren van de opleidingen in de studiegebieden Grafische technieken en Informatie- en communicatietechnologie.
- Maatregelen nemen om de organisatie van woonbaarheid en veiligheid te verbeteren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Grafische technieken

Multimedia operator

Informatie- en communicatietechnologie

Informatica: toepassingssoftware

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **07-11-2017** opnieuw een controle uit.

GUNSTIG

- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Carine STEVERLYNCK de inspecteur-verslaggever	E. PEETEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	